

5773

Torah from Around the World

אם אין קמת אין תורה ואם אין תורה אין קמת
*Zonder levensonderhoud is er geen Tora
en zonder Tora is er geen levensonderhoud.
(R. Eleazar ben Azarja, Pirké Avot 3:21)*

Sjabbat 23 maart 2013 / 12 nisan 5773
Sidra Tsav, Wajikra [Leviticus] 6-8
Tanach blz. 205-212
Haftara: Tehillim [Psalmen] 132:1-18
Tanach blz. 1397-1398

Commentaar: rabbijn Steve Burnstein, Directeur van het [Anita Salz International Education Center](#), Jeruzalem.

*Vertaling: Jaap Frank en Sabine Frank-Fiedler
[Het Engelse origineel](#)*

Ik heb een kantoor dat uitkijkt over de Oude Stad van Jeruzalem en dat is fantastisch. Met goed weer sla ik soms mijn lunch over om de kronkelende straatjes van Jeruzalem te ontdekken. Het geeft mij niet alleen wat lichaamsbeweging, maar ook de gelegenheid om mensen te observeren en om te winkelen.

Tijdens een van deze lunch-uitstapjes zag ik een winkel met een nieuw product dat 'Sin-B-Gone' / 'Zonde Verdwijnt!' heette: het was een pakket met uitvoerige instructies om alle schuld en aansprakelijkheid voor zowel ernstige als ook kleine zonden van allerlei aard weg te nemen. Er is een lange lijst zonden waarvoor dit pakket bruikbaar is, met inbegrip van: liegen, bedriegen, roof, bedrog, op verboden terrein komen, vloeken, de geboden veronachtzamen en zo verder.

Het groot gedrukte gedeelte garandeert vergeving. De kleine lettertjes geven aan dat de aanwijzingen naar de letter moeten worden opgevolgd. Ook in het pakket zitten olie, cake-mix, een minigrill, hout, lucifers en een gedetailleerde, stap-voor-stap folder compleet met een stroomschema.

De zorgvuldige shopper als ik ben, pakte ik mijn gsm om even snel wat onderzoek te doen. Omdat ik het product nergens gerecenseerd vond in *Consumer Report* of op *eopinions.com* was ik behoorlijk sceptisch en hervatte mijn wandeling.

Zou het niet prettig zijn als er een magische formule bestond om onze fouten te corrigeren? De sidra van deze week uit Wajikra [Leviticus] 6-8, Tsav, is precies zo'n handleiding. Die geeft een overzicht van de procedures voor diverse types boetedoening of offers. Elk is een vorm van verzoening voor verschillende soorten en gradaties van zonden. Sommige kunnen worden uitgelegd als een verontschuldiging, andere als dankbetuiging en weer andere als vergelding of straf.

De uitgebreide en gedetailleerde instructies gaan in op de voorbereidingen, het slachten, het bakproces, wat te doen met bloed en nog andere meer technische aspecten van de gang van zaken. Bovendien vind ik het heel interessant dat we tevens leren dat dit alles een publieke daad moet zijn, waarbij iemand eerst en vooral zijn zonden dient te onderkennen en dan ook de verantwoordelijkheid voor zijn daden moet aanvaarden. Dat gebeurt samen met de priesters en de leiders van de gemeenschappen en ten overstaan van de gemeenschap, zodra ze zich realiseren dat ze de fout zijn ingegaan. De uitvoerige rituelen verschaffen ons een mechanisme om in het reine te kunnen komen met onze overtredingen en om het vergrijp, door middel van een symbolische handeling, te kunnen corrigeren.

Anders dan diegenen die verbonden zijn met het Tempel Institute in Jeruzalem en die het herbouwen van de Tempel nastreven en willen terugkeren tot de offerrituelen van de oude Israëlieten, ben ik van mening dat we het vermogen hebben om meerzeggender rituelen te creëren, die meer aansluiten bij moderne visies en hedendaagse noden.

Gebaseerd op mijn ervaring en een stukje online onderzoek, zou ik andere manieren willen voorstellen om te verontschuldigen, om „het spijt me” te zeggen als alternatief voor het offeren van ongedesemd brood, het spatten van bloed tegen het altaar en het offeren van schapen, geiten, duiven of stieren:

1. Geef degene die je onrecht hebt aangedaan een dikke knuffel.
2. Schrijf een brief of een gedicht met daarin een verontschuldiging. Je kunt ook alles van wat je in ze waardeert op een lijstje zetten.
3. Bak of braad iets voor degene die je hebt pijn gedaan. Dat kan ook een algemene gift zijn voor daden zonder slachtoffers en je kunt natuurlijk ook gaan koken in een gaarkeuken.
4. Geef een bijdrage aan een goed doel.
5. Maar het allerbelangrijkste: leer van je fouten!

Bij dit alles is de essentie dat we onze fouten toegeven en van ze leren. Dat is het geheim van succes: van onze fouten leren en ons toekomstige gedrag veranderen. In theorie - als we de aanpak van Wajikra volgen - zouden we routinematig op bepaalde zonden of misstappen kunnen terugvallen en domweg terug gaan naar de priester om opnieuw offers te brengen en daardoor boete te doen.

In onze hedendaagse rituelen is echter een van de opdrachten dat we oprecht verlangen naar verandering. Hier gaat berouw over. Toch is er geen garantie of toezegging van vergeving, zoals bij de bijbelse tekst of het 'Zonde-Verdwijs!'-pakket. Net als boete doen is ook vergeven een dynamisch proces. Beide gaan uit van het opbouwen of heropbouwen van vertrouwen. Beide verlangen groei. En beide leiden tot troost en genezing.

Laten we, nu Pesach er aan komt, en we de periode van vrijheid, lente en hernieuwing vieren, ons wat meer bewust zijn van onze interacties met anderen, van onze wereld en met dat wat heilig is. Mogen we lering trekken uit onze fouten. Mogen we meer vergevingsgezind zijn. Mogen al onze 'zonden verdwijnen'.